SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 25 September** **No. 39.**

PARAMARIBO.

— De *Economist* komt even als de *Times* terug op het bekende artikel van den *Constitutionnel*, getiteld: *de ondankbaarheid van Italie*. Eerstgenoemd blad geeft den Italianen in ernstige overweging tot [illegible] gen? Daarin toch wordt gezegd »*Indien de magtige hand, welke een korten tijd over Italie was uitgestrekt zich terugtrok*, dan zouden noch de fraaije redevoeringen in het Engelsche parlement, noch partieele opstanden, noch onwrikbare sympathiën van de liberale partij in Europa, *verhinderen kunnen dat Oostenrijk andermaal de overheerscher werd van Italie, en dan zou die overheersching zich zelfs uitstrekken van Turin tot Messina*." Die woorden, aldus zegt de *Economist*, zijn duidelijk. Het was alleen om Italie, en voornamelijk om Sardinie afhankelijk te maken van Frankrijk, dat keizer Napoleon den oorlog begon en daaraan plotseling een einde maakte. Wanneer hij zijn programma *tot* ten uitvoer had gebragt en Italie van de Alpen tot de Adriatische zee van de Oostenrijksche overheersching had bevrijd, dan zou hij zijn doel niet bereikt hebben. De keizer is tot de overtuiging gekomen, dat, wanneer hij aan de beweging in Italie [illegible] loop had gelaten, Italie dan [illegible] gedrongen hebben op eene toetreding tot de Italiaansche zaak; ook de Paus, al ware het met tegenzin, zou dien weg hebben moeten volgen, en zoo zou het vereenigde Italie en aan Oostenrijk en aan Frankrijk weerstand hebben kunnen bieden. Maar dit lag niet in het plan van keizer Napoleon; daarom vernederde hij Oostenrijk, doch maakte Italie niet sterk genoeg, om zijne hulp te kunnen ontberen.

Sardinie is nu reeds genoopt geworden, zijne commissarissen uit de hertogdommen en de Romagna terug te roepen. Zal Frankrijk nu gedoogen, dat Oostenrijk de hertogen in Toskane en Modena door geweld van wapenen herstelt, want in de vredes premilinairen is bepaald, dat die dynastiën hersteld zullen worden: Zal het Sardinie tegen wil en dank nopen, om toe te treden tot het staten verbond, waarin Oostenrijk eene niet Italiaansche mogendheid, een groot overwigt heeft? Het antwoord op deze vragen, moeten wij afwachten. Doch men mag als zeker aannemen, dat keizer Napoleon het een of ander zal doen, om «Frankrijks magtige hand» voor Italie noodzakelijk, maar niets om het inderdaad onafhankelijk te maken, zelfs wanneer door die manoeuvre Oostenrijks magt voor den schijn vermeerderd wordt, want hij weet dat de *vrees voor Oostenrijk*, eene kracht voor Frankrijk is.

Daarom moet Engeland geen deel nemen aan een congres, tenzij waarborgen werden verkregen, dat noch Oostenrijk, noch Frankrijk voortaan zich in de Italiaansche aangelegenheden mag mengen. Daarin ligt alleen de ware oplossing van de Italiaansche kwestie, zoodra zij zich thans voordoet.

Een Italiaansch staten verbond, zonder toekenning van eenig gezag of eenigen invloed aan Oostenrijk en aan Frankrijk, eene pauselijke regering zonder steun van Fransche of Oostenrijksche troepen ziedaar de staatkunde welke Engeland te volgen heeft. Dat is de *conditio sine qua non* voor zijne toetreding tot het congres.

INGEZONDEN.

SNIPPERTJES,
Uit mijne Portefeuille.
NIEUWE SERIE.

REISONTMOETINGEN VAN ROBBERT NIKKER,
DOOR
W. E. H. WINKELS.

VII.

De Zee-Zwaluw. — De Noordkapers en de vliegende Visch.

Onze Engelschman vermaakte zich over dag met in den *Times* te lezen welke de visschers hem gebragt hadden, en verscheen telkens morgens met het opgemaakte „*bestek*" met een *Atlas* onder zijn arm en een potlood in zijn hand, om het punt aan te stippen waar wij lagen, hetwelk de gezagvoerder hem op de groote zeekaart aanwees. Het kon niet anders of de kleinheid van den *Atlas* veroorzaakte bij den Engelschman wel eens een graad verschil met de zeekaart. Ook vergiste ik mij zeer gunstig in het karakter van Mac Gimmers; hij was een slaveneigenaar van ruim 600 koppen; een [illegible] Hollandsche *philantroop*, zonder een greintje *verstand*, gelijk mijne mede *philantroopen* — van slavernij en slaafschen toestand in de West, — dacht niet anders of die [illegible] doch goedhartiger ziel heb ik nooit gezien, hij noemde, van zijne arbeiders sprekende, hen altijd „*zijne kinderen*" en later bemerkte ik, dat over het algemeen in de Kolonie, bij de daar wonende eigenaren en wel opgevoede planters, direkteuren enz. — den slaaf, werkelijk als een familie-lid beschouwd wordt, en dat *deze* ook, dat regt gevoelt en er dikwijls gebruik van maakt.

De koopman K. die eene groote *karga* aan boord had om te Suriname, in zijn magazijn op te slaan, schreef gedurende den dag in zijne boeken, waarschijnlijk reeds de denkbeeldige winsten berekenende en de verliezen die hem te wachten stonden, als niet gewenscht, vergetende Zoo'n *Surinaamsche* winkel-karga is al een vreemde zaak, de man had de meest in *contrast* zijnde artikelen aan boord, bij voorbeeld: dames hoeden en zoetemelksche kaas, aardappelen, zijden kleedjes en uijen, rangbollen en diamanten doekspelden, nachtpitjes van Minderman en kostbare gouden horologien, uit het magazijn van Tharin te *Parijs*, en eene menigte andere verschillende voorwerpen, die de inkooplust van een Europeesch magazijnhouder voorzeker bij het zien, zouden opwekken. — verder, zoude deze koopman, ofschoon een landgenoot van Szwarts zeker nooit het kruid hebben uitgevonden indien het nog niet uitgevonden was.

Op een morgen ontdekte ik een vogel, zoo groot als een duif, op de golven zwemmende, en vernam van den stuurman, die hem tevens een ongeluks of duivelsvogel noemde, dat het de *zee-zwaluw* was. De *Duitschers* noemen hem Zee-sterne, de *Engelschen* Noddy, de *Franschen* Diable en andere volkeren weder de *Amerikaansche* Meeuw, terwijl de Indianen van *Guiana* hem Thouarou noemen. Hij leeft van kleine vischjes, en wordt het noordelijkste ontdekt 50 mijlen van den zuidwestelijksten uithoek van *Engeland* of kaap *Lezard*. In de nabijheid der *Kanariën* liggen kleine eilandjes en klippen, alwaar deze vogelen soort nestelt.

De zeeman ziet dezen vogel, even ongaarne als de haai in de nabijheid van het schip, daar hij hem voor een storm profeet houdt, dat even juist *kan* zijn, als het zekere teeken, van onstuimigheid op zee, wanneer de meeuwen zich op de binnenwateren van een land vertoonen! — De beschrijving bij Oviedo en Chomel is zeer juist. Op den 7 Junij werd de zee zeer hol, door harden wind, die telkens om liep; verscheidene stortzeën kwamen over, doch rigtten geene schade aan, behalve dat één hunner een varken dat door het wiegelen van het schip uit zijn hok geraakt was, mede over boord sleepte, als een lekker beetje voor de verslindende zeebewoners.

Des avonds tegen zonsondergang, ontdekten wij eenige zeemonsters, wier geluid op het geloei van eene kudde stieren geleek, het waren *Noordkapers*, zoo als Brisson ze noemt; hun kop is kleiner, het lijf dunner, en de baarden veel korter dan de gewone walvisch, zij zijn dan ook veel vlugger in bewegingen dan de eersten en voeden zich met grooter soort visch. Het scheen dat er bruiloft bij hun was, want zij dartelden en sprongen op de oppervlakte der zee, als een troep uitgelaten meisjes die den „*pas verteren*."

Eenige dagen later ontdekte ik voor het eerst dat wonder der zee, „*een visch die vliegt*", deze haring soort ziet men door den geheelen *atlanticum*, voor zoo ver de tropische dampkring zich uitstrekt. Deze arme diertjes de *Pariahs* der zee, worden door alle vraatzuchtige vischsoorten vervolgd, de *Tonijnen* vooral maken eene hardnekkige jagt op hen. Wat men echter van „*vliegen*", zegt, is onjuist, indien men ten minste door *vleugelslagen* vliegen verstaat, wel springt deze visch door zijn vijand vervolgd, in eene bijna regte lijn uit de golven op, wentelt zich op het hoogste punt van den sprong gekomen in een stompenhoek om, spreidt zijne *transparante* zijvinnen uit, en drijft of zweeft op den afstand van lucht en wind, in eene horizontale lijn, naar de oppervlakte der zee terug. [illegible] werf op een afstand van twintig passen of meer. Ik heb met de meeste oplettendheid hunne bewegingen bespied en bij [illegible] honderden de *revue* passeerden, ik heb er nooit een *vleugelslag* zien doen. [illegible] gemaakt en werden bevonden een onsmakelijk vischgeregt te zijn.

VIII.
DE WINDVLAAG.

„........." Het schip
Dat sling'rend rijst en daalt;
De stormwind giert en snort door
't hooge tuig
En beukt het dond'rend zeil.
(Bellamy.)

Op den middag van den 8 Junij werd ons schip door een windvlaag beloopen. Het was 5 ure, wij zaten op het dek aan de theetafel, den geheelen dag was het gloeijend warm geweest en er blies geen zuchtje door de lucht, de zee was zoo kalm en spiegelglad, dat het vuilnis des morgens over boord geworpen, nog des middags aan de zijde van het schip gehecht, op de zee drijvende zigtbaar was. — De *thermometer* wees 91 gr. F. en de dampkring was strak en glinsterend met die eigenaardige tintelende trilling, welke men buiten den omvang van een gloeijend vuur kan opmerken. — Geen wolkje was zigtbaar, alleen lag er een aschgraauwe wolkenbank, gelijk een voorgebergte in het Z. Z. O. aan den gezigteinder op de zee. — De zoogenaamde „*verklikker*" bij den *man aan 't roer*, hing zonder beweging en elk schepeling stond met zekere onaangename inspanning naar lucht te hijgen. Er heerschte iets in den dampkring, dat de natuur scheen te ontstemmen, want de kalkoenen en hoenders kakelden onophoudelijk en liepen onrustig in hunne hokken. — Niettegenstaande deze stilte, slingerde het schip en bragt hierdoor een gekraak te weeg, dat veel van het steenend geluid eens stervenden reus had. De kwik in den *thermometer* begon zigtbaar te dalen tot 88 gr., terwijl de wolkenbank in haren bovensten rand, elk oogenblik van vorm veranderde.

Stuurman Roer stond aan „*stuurboord*" met zijn hand boven de oogen naar het Z. Z. O. te kijken, schudde eenige keeren ernstig het hoofd en, zeide waarschuwend tegen den gezagvoerder: „Ik geloof dat de duivel ons „*praaijen*" wil en reeds op zijn paardje zit, om naar ons te rennen. Zouden wij niet wat lappen voor zijn neus wegnemen? anders maakt hij er een voddenwinkel van." — „Ik merk hem ook stuurman," zeide de gezagvoerder." — Laat daarom „*alle hens*" zich gereed houden, om de boel te bergen." — Terstond begon de stuurman zijne bevelen;

„Stoert! (*) ruim de theeboel op, en jij Tjerk, pas op je roer, gebruik zoo dadelijk alle bei je handen als je blieft, leg scherp Z. O. aan en als er stuur in 't schip komt dan houwen jongen!" — „Scherp Zuid-Oost!" herhaalde de man aan 't roer, tot bewijs, dat hij het bevel gehoord had. — De timmerman sloeg „*drie glazen*" op den scheepsbeugel. (‡)

Gelijk een diep geuitte zucht, suisde er nu iets hoog in de lucht, de zeilen vielen voor één oogenblik vol, en sloegen toen weder met een akelig dof geluid tegen mast en touwwerk terug. Het bevel tot „*zeilen reeven*" en bergen werd gegeven, en de schepelingen klouterden langs „*want*" en „*ra's*" om het bevel te volbrengen. Een zoogenaamd „*labberkoeltje*" begon uit het Z. Z. O. te waaijen en het schip luisterde, zich statig maar lui bewegende, naar het roer. Doch nauwelijks had het, gelijk een snuffelende hond de neus, of „*steven*" in den wind gestoken, of een donderende windvlaag vloog fluitend met een ontzettend gegil, door de lucht en viel met zulk eene kracht op den „*boeg*" van het schip aan, dat het voor een oogenblik gelijk een vurig paard dat met de voorpooten steigert met den „*boegspriet*" eenige voeten omhoog rees.

Juist kwam de hofmeester om den theeboel weg te ruimen, dan deselve lag al in gruis tegen „*bakboord*" aan, terwijl ik van de been geraakte — met mijn hoofd ergens tegen aansloeg en in de koers van de aardewerks-winkel voortslingerde, om het bewijs van de aantrekkingskracht der aarde te geven. — „Houwen mijnheer!!" riep de stuurman — en ik greep met beide handen iets vast; ik gevoelde wel tegenstreving, maar liet niet los; doch dat beletse echter niet, dat ik voort [illegible] den koopman K. die, gemakkelijk op een rouwstoeltje zat [illegible] — de arme man kwam niet [illegible] dat het [illegible] terwijl ik toen eerst bemerkte, dat ik op het bevel „*houwen!*" zijne beide beenen had gegrepen. Daar lagen wij tusschen scherven en touwwerk, doch de bootsman Geert, die in onze nabijheid bezig was, deed een dubbele greep, waarmede hij ons weder op hielp, terwijl hij den koopman K. beklagelijk toevoegde: „Ik geloof waaratjes mijnheer, dat je daar ongemakkelijk, op je westkant teregt bent gekomen." — Ik, nog eenigzins bedwelmd, wischte een paar droppels bloed, die langs mijn neus dropen af, terwijl de koopman K. hinkende als een jonge beer, die de eerste les op een ongezadeld paard genomen had, en steeds het gestremde deel wrijvende, naar de kajuit trok.

Na deze eerste vlaag volgde er weder eene doodelijke stilte, doch deze verraderlijke kalmte, duurde slechts een paar minuten, daarna begon het in de verte te donderen, als of er een batterij van duizend dertig ponders te gelijk afging. — „Daar is hij jongens!" riep de stuurman, „Tjerk gebruikt je handen — op je roer!" beval hij den man aan het roer.

Daar naderde de windvlaag in al hare ontzetting en dreunde ons langs, met de snelheid van een bliksemstraal en het geluid, als of er een drift runderen van eene ontelbare menigte, loeijend voorbij rende. Het schip boog door zoo veel kracht gedrukt, voorover, doch steeg weer even snel en trotsch omhoog, gelijk een held, die voor één oogenblik door den slag van een reus bedwelmd is ter aarde gestort, doch met fierheid en kalmte op rijst, om, al moet hij ook verpletterd worden, de worsteling op nieuw aan te vangen.

Het tooneel werd ijzingwekkend, de aschgraauwe wolkenbank zette zich tot de grilligste figuren, op reusachtige gedrochten gelijkende, uit een en had binnen weinige oogenblikken, de geheele lucht als met een ondoordringbaren sluijer bedekt, het licht des dags werd geheel verduisterd en de zee, tot nog toe kalm en helder, begon te koken en kreeg eene drabbige groene kleur.

Weder werd het stil en weder herhaalde zich de vlaag, en deze was zoo hevig, dat het schip trilde en kraakte; de krachten van den man aan het roer schoten te kort, zoo dat het schip „*door den wind liep*" en de geheele „*stuurboordzijde*," aan zijn woede blootstelde, deze fout was echter spoedig hersteld, door

(*). Stewart.
(‡). *Half zes, of anderhalf uur, na de namiddags wacht.*

de [illegible] GRIEN, hij wentelde met de kracht van een HERKULES en een vloek als een bliksemstraal, het stuurrad eenige slagen om en het schip lag weder „*scherp bij den wind*" op de kokende zee te dansen.

Na deze hevige rukwinden, volgden een voortdurend gebulder en gedonder in de lucht, zoo dat het geluid van den „*scheepsroeper*" zelfs in de kortste nabijheid verdoofd werd, doch welhaast, vertoonde zich een natuur tafereel, grootsch, schoon ontzagwekkend!"

Het bleef nu bij eene stikdonkere lucht, woedend doorstormen, de wind zweepte de golven tot eene ijsingwekkende hoogte, die van tijd tot tijd, met vaalgele lichttoppen versierd werden door een ontzettend bliksemvuur, dat boven ons losbrak, de ratelende donderslagen, waren zoo hevig, dat het scheen als of hare dreuning alles om ons, zoude doen verbrijzelen en toch, in die strijd der elementen in 't debberen van 's menschen werk op de losgebarsten driften zee der natuur, was iets schoons, iets heerlijks, iets onbeschrijfbaars verhevens gelegen.

Geen profeten, geen verwaande godslasteraren, die die zich tolken GODS durfden noemen, hebben ooit in taal of schrift, *zoo* grootsch, *zoo* heilig, *zoo* waarachtig, de *hieroglijphen* van GODS *erkenning* en de GODS *vereering* geopenbaard, als hier de stift van GODS almagt, in lucht en water grifte. O! hoe gevoelt de geest het dan, dat elke vorm, elke letter, elk woord, door de onvolkomenheden van 's menschen beweging daargesteld en bewaard, schaduwen zijn, teruggekaatst van het licht, dat eens het gevoel deed spreken. Dáár vag ik bij het bulderen van den wind, *meer* godsdienstig gevoel, dáár hoorde ik *meer* innige verheffing tot den ALVADER, dan welligt in *een* tempel der aarde, op dat oogenblik, plaats had, want er heerschte onder het scheepsvolk, onder ons allen, eene plegtige stilte, een ernst, en tevens eene kinderlijke verbazing, voor zoo veel ontzettende magt van den SCHEPPER. Een klein stukje broos hout, in de grenzelooze diepte der uitgebreide zee dobberende, zamengesteld door het *genie* en de *kunst* van den mensch die als kind, van eene verhevene magt, die krachten der natuur weet te breidelen en schadeloos te maken, dit was mij eene groote les.

„*Dáár, waar de mensch, zijn genie en rede, eenklankig weet zamen te smelten, zonder in strijd te zijn, met zijn natuurlijken aanleg, zonder die eeuwige waarheid te kwetsen, dáár staat hij arbeidende als wezen, groot in de schepping. Maar dáár, waar hij de rede, telkens uit de opvattingen van den Geest, wijft, waar hij met zijne gebrekkige hulpmiddelen, wil oordeelen en vol siddering die taak aanvangt, waar hij met logge vleugelenslag boven den Engel stijgen wil, om meer te weten dan de Engel weten mag, dáár valt de mensch, niet meer vrij, zoo als* GOD *hem schiep maar als een slaaf van zijn eigen gebrekkigheden en als een ongeloovige die niet meer gelooft aan het geen in hem zelven spreekt maar neder knielt voor het beeld dat een ander voor hem heeft opgerigt; allengs dooft bij dien dwalende, het licht der rede, ontbinden zich de snoeren van broederschap, sterft de vonk der liefde en hij zal zoo ontaard de slaaf worden, van menschelijke stellingen, dat hij, met de vingers opgeheven, zwerende bij de goddelijkheid der liefde, zijn mede-mensch op het smartelijkste, het zwaard in het hart durft s'oaten.*"

Reusachtige baren, door den wind op en opgedreven, rolden in majestueuse kracht voort. Gelijk een leger vreesselijke monsters, kwamen zij van af den gezigteinder, als vallende bergen naar ons toerollen en tot ons genaderd zijnde, sleepten zij het schip, dat kraakte als een gekneusd riet, van uit de diepe watergeul op hunnen rug. Heerlijk oogenblik! daar zag het oog, bij het onophoudelijk bliksemvuur over eene onafzienbare uitgestrektheid heen, de toren hooge golven met sneeuwwit schuim bedekt, ekander vervolgen, naderen, donderend tegen elkander stroomen en zich te zamen tot een nog reusachtiger watermassa opeen hoopen, naauwelijks was de verheffing geschied, of het schip gleed met de snelheid eener *lawine*, langs de bruisende baar in eene afschrikwekkende diepte, als of het daar, door het zamenstorten der berg hooge golven voor eeuwig verzwolgen zoude worden — doch steeds stegen wij weer, ofschoon de vlokken schuim om ons heen waaiden, op een nieuwen waterberg, die ons genaderd was. — Gedurende een uur hield die ontzettende worsteling aan, en ofschoon ik voor geen schatten dat grootsch natuurtooneel had willen missen, zoo bevond ik mij zonder *één* oogenblik beangst te zijn, in een toestand van verdooving die dunkt mij, gelijk moet zijn aan het gevoel van een krijgsman, welke met zijne kameraden tegen eene batterij opklimt, waarvan het aantal hem aangapende vuurmonden, ieder oogenblik dood en verderf kan geven.

De vlaag bedaarde even snel, als zij opgekomen was, de wind al hoewel hard, woei bestendig door, de zee bleef hol tot des anderdaags 's morgens, wij vlogen door het bijzetten van zeilen, door een zee van schuim en gedurende den nacht, maakte zoowel MAC C., de koopman K. als *ik*, de alleraardigste gymnastische bewegingen in onze kooijen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, het schip *Maximiliaan* kapt. Schil, van Amsterdam.

Idem, de Nederlandsche schoener *Transit*, kapt. Mulder, van Curaçao.

Den 20sten, de Fransche stoomboot *le Flambeau*, van Cayenne.

Den 23sten, de Nd. brik *Henrij*, kapt. Homans, van Gloucester.

Idem, het schip *Cornelia Hendrica*, kapt. Jaski, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, de Portug. schoener *Felix Ventura*, kapt. A. J. da Costa, naar Madera, lading: 42 vaten Suiker 57,268 pond.

Den 24sten, het schip *Willem Eduard*, kapt. D. H. van Wijk Jr., lading: 209 vaten en 200 blomvaten Suiker 357,029 pond, 17 puncheons Rum 2012 gall., 22 balen schoone Katoen 7,610 pond, 25 balen Cacao 3,361 pond en 4,130 pond oud Koper

Idem, het schip *Josephina*, kapt. J. Hofker, lading: 198 vaten Suiker 313,296 pond, 40 balen heele Koffij 7,800 pond, 13 blokken Cederhout en 55 blokken Letterhout. — Beide naar Amsterdam.

VERTROKKEN.

Den 21sten, de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Weijlemeijer adres bij H. Degenhard.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper adres, bij J. C. Oosterbaan.

Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Josephine Bernardine*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijutjes, adres bij J. Gisius.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsuer.

Het schip *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Cornelia Hendrica* de Heer Donker Curtius.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: Mevrouw Soesman geb. de Jonge en S. E. C. Brusch geb. Neumann en 4 Kinderen, Mejufvrouw M. E. Jones, de Heer C. F. Overweg en Minderjarigen E. en S. A. Soest.

PRIJZEN DER PRODUKTEN.

Bij inschrijving verkocht.

SUIKER. Den 20sten dezer, van plant. *Ellen*, 23 vaten a 10,03 cents.

Idem, idem, van plant. *Lunenburg*, 16 vaten a 10,03 cents.

Idem, idem, van plant. *Rustenburg*, 9 vaten a 9,16 cents.

KAKAO. Idem, van plant. *Concordia* een achtste, boedel J. Elden, p. m. 1600 pond a 25,76 cents.

BURGELIJKE STAND.

Op den 23 September 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Hendrik Arnoldus Willem IJvel en Johanna Susanna Henriques.

Van den 18n. tot 24n. September 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 20sten, Johanna Jacqueline Kerssenberg, 1 jaar en 9 maanden.

Den 21sten, Adriana Louisa Andreas Eleonora van Huisduinen, 16 jaren en 6 maanden.

Idem, Keetje van de Wed. Simon Abraham de Vries geb. Abrahams, 68 jaren.

Den 22sten, Judith Isaac Bromet, Wed. van Benjamin Ezechiels, 23 jaren en 11 maanden.

Idem, Louis Anthonij Willing, 37 jaren, korporaal titulair bij de Artillerie.

Idem, Antonius Josephus Daemen, 23 jaren, jager bij het Batt. Jagers No. 27.

Idem, Johanna Albertina Lichtveld, 11 jaren.

VERBETERING:

Wij zijn verzocht de volgende verbetering van het berigt betreffende den storm, voorkomende in ons vorig nummer. te plaatsen.

In plaats van: welke in de bananengronden vooral op *Catharina Sophia* enz. leze men: „welke in den bananengrond der omliggende plantagien eenige schade veroorzaakt heeft en zelfs op de pl. *Catharina Sophia* velden suikerriet neergewaaid, echter zonder andere schade aan te rigten.

In regel 26 moet wezen van het N. O. en O. naar het W.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Gouvernements resolutie van den 14n. September jl. No. 1, is tot binnen- en buitenloods op de rivier *Suriname* benoemd, de heer F. W. Lene.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 16n. September 1859.

Van het slavenkind *Wilhelmina*, geboren in 1859, dochter van *Mariana*, toebehoorende aan plant. *Belwaarde*, divisie *boven Suriname en Thorarica.*

Van den slaaf *Ferdinand*, geboren in 1804 wiens moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan J. Barbeil (nu boedel)

Van de slavin *Sabana*, geboren in 1808, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan H. J. Serres.

Van de slavin *Frederika*, geboren in 1827, wier moedersnaam onbekend is, en haren zoon *Ferdinand*, geboren in 1856, toebehoorende aan J. F. Touh.

Van het slavenkind *Leentje*, geboren in 1852, dochter van *Fassime*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. H. Mok.

Den 23sten.

Van de slavin *Maria*, geboren in 1831, dochter van *Martina*, en hare dochter *Mariantje*, geboren in 1859, toebehoorende aan Plant. *Sarah*, district *Coronie.*

Van de slavin *Marij* 2, geboren in 1821, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan de Plant. *Picardie*, divisie *beneden Cottica.*

Van het slavenkind *Eduard*, geboren in 1858, zoon van *Josina*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houtkakker.

Van den slaaf *Henri*, geboren in 1808, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoorende voor den vrijdom aan C. S. Odenstam.

De prov. Commissaris van Politie, roept bij deze de medewerking in der hoofden van huisgezinnen, om zooveel in hunne magt is te helpen handhaven de nalering van art. 12 der Publ. van 19 | 26 November, G. B. No 17, waarbij het verboden is om zoogenaamde *Vliegers* op de openbare straten op te laten.

Aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven, dat door de noodige herstellingen aan de *Joodenbreestraat*, de passage aldaar voor Rij- en Voertuigen, voor eenige dagen zal zijn afgesloten.

Transport.

Den 19 September 1259. De Exploicteur aan P. C. Vereul voor de minderjarige kinderen van de wed. J. P. Tafares Jr. met namen G. M. S. W. en J. M. S. Tafares, van *de helft* in het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. E No. 234, O. W. La. D No. 457*a*.

Idem. J. A. A. Salomons aan C. S. P. Dericks als in huwelijk hebbende J. C. S. van Elmpt, van den grond de *Goede Verwachting* gelegen bij het pad van *Wanica.*

Paramaribo, den 19 *September* 1859.

Den 20 September 1859. F. P. Emanuels als gemagtigde van W. van Thol Jr. aan J. A. Samuels en E. A. Samuels ieder voor de *helft* van het Huis en Erf aan de *Keizerstraat*, N. W. La. A No. 158. O. W. La, B. No. 116.

Den 21n. De Exploicteur aan A. F. van Amson, van het Huis en Erf aan de *Heerestraat*, N. W. La. A. No. 58, O. W. La. B No. 70.

Paramaribo, den 21 *September* 1859.

De Chef van het Bouw-Departement, daartoe door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur geautoriseerd, zal aan den minst inschrijvende, mits goedgekeurd, aanbesteden:

De levering der voor het Gouvernement dezer kolonie benoodigde diverse *Bouw-Materialen* enz., over het dienstjaar 1860.

Alsmede:

De levering van eene partij rond en vierkant *Manbarklak hout*, ten dienste van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

En zulks op de voorwaarden die daarvan ten burele van den chef van het Bouw-Departement ter lezing liggen.

De inschrijvings-billetten zullen op den 7den October aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, worden ingewacht.

Paramaribo, den 23 *September* 1859.

Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd, op den 20n. September 1859, de boedel van Elisa Scarlett, (overleden te *Nickerie* den 21n. September 1858.)

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren deszelven opgeroepen, om aan het departement voormeld van hunne vorderingen aanteekening te doen en hunne verschuldigden aan te zuiveren [illegible] art. 14 en 16 van het Reglement voor gemelde Administratie is bepaald.

De provisioneele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels* zal over zes weken, den juisten tijd nader te bepalen, in het openbaar doen verkoopen:

Het *Huis en Erf* met de Achtergebouwen staande en gelegen aan de *Maagdenstraat*, bekend onder N. W. La. C No. 12, O. W. La. C No. 150 aankomende den boedel Carel Wilhelm Knauf.

Paramaribo, den 21 *September* 1859.

ADVERTENTIËN.

Op HEDEN, des voormiddags om *half negen* ure, GODSDIENSTOEFENING bij de *Evangelisch-Luthersche Gemeente*, onder de leiding van Ds. C. VAN SCHAICK.

De LIDMATEN der *Nederlandsch Portugeesch Israëlitische Gemeente* worden uitgenoodigd tot de bijwoning van eene Vergadering in het Kerkgebouw der Gemeente, op ZONDAG den 2 October e. k. des voormiddags te 10 ure.

De Secretaris bij het Kerkbestuur van voornoemde Gemeente.

M. C. NASSIJ.

Heden ontviel mij na een smartelijk lijden mijne eenige en geliefde dochter Wed. B. EZECHIELS geb. BROMET, in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren en 11 maanden.

Paramaribo, den 22 *September* 1859.

Wed. J. BROMET.

Eenige Kennisgeving. (13578)

( ) A. SALOMONS Vendumeester zal op Dingsdag e. k. verkoopen:

Provisien, Stukgoederen, Gemaakte *Hemden*.

En de slavin *Frederica*, (Veld en en Waschmeid) met hare kinderen *François* (Delver), *Floria of Christina*, *Rozalina* aankomende den Boedel J. C. DOORENBOS.

De vroeger geannonceerde verkoop van het *HUIS* en *ERF* op den hoek van de *Graven-* en *Noorderkerkstraten* verdeeld in 3 KAMERS benevens daarbij behoorende OPSTAL aan de *Noorder Kerkstraat* La. A No. 34 *b. c. d.*, aankomende den Boedel M. E. WEIJBLOM, zal plaats hebben op DINGSDAG den 4 October des voormiddags ten 9 ure, door den Vendumeester A. SALOMONS, bij wien de koop-condition ter inzage liggen.

( )

A. SALOMONS,

Vendumeester,

zal op DINGSDAG den 27sten dezer, des morgens om *negen* uur, ten zijnen huize verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF* aan de *Keizerstraat* N. W. La. D No. 164.

De conditien liggen ter inzage bij den Vendumeester. ( )

J. C. GOMPERTS
Vendumeester,

zal WOENSDAG e. k. verkoopen: PROVISIEN, een partijtje Stukgoederen bestaande in afgepaste Kleedjes, gekl. Neteldoek enz. [ ]

( ) Die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den WelEdelen Heer J. H. BERNHARD, gelieve daarvan opgave en betaling te doen bij

J. H. BERNHARD Jr.

Paramaribo, den 22 *September* 1859.

De ondergeteekende JOHN MACKENTOSH van THOL heeft tot zijnen *Generalen Gemagtigde* benoemd den Heer LUDWIG MARLEN HORN.

Paramaribo, 21 *September* 1859.

J. M. VAN THOL.

De ondergeteekende *Gemagtigde* van de Heeren WILLIAM THOMAS VAN THOL en JOHN MACKINTOSH VAN THOL als te zamen eigenaren voor de helft der pl. *Dankbaarheid* in *Saramacca*, waarschuwt een ieder om geene leverancien aan die plantaadje voor de gemelde helft te doen, zonder onderteekening of goedkeuring der requesten door den ondergeteekende.

( ) L. M. HORN.

Drie à Vier
Duizend Guldens,

geheel of gedeeltelijk op rente te bekomen. Adres ter dezer Drukkerij. ( )

Te Koop:
Het *Huis* en *Erf*

La. A No. 27, gelegen aan de *Gravenstraat*, — te bevragen bij den Vendumeester A. SALOMONS. ( )

Paramaribo, den 25 *September* 1859.

Van *Madeira* per *Josephine*

Tegheels, mandjes Zoete Olie, *Waterkannen*, dameçans *Cognac* en *extra* ROODE WIJN in vaten, de aandacht van kenners en liefhebbers wel waardig, — bij

THOMAS GREEN.

JOH. ABRAHAMSZ & COMP.
hebben ontvangen:

Versche *Kruideniers* en *Grutterswaren*, Thee, Broodsuikers, *Bier*, Sigaren, Snuif enz ( )

Worden te Huur gevraagd:

6 à 8 bekwame *Metselknechten*, tegen een redelijke dagloon, om op Plant. werkzaam te zijn.

Paramaribo, den 26 *September* 1859

P. J. WIJNBERGH,

( ) *Mr. Metselaar.*

Op nieuw ontvangen:

Versche *Provisien*, *Broodsuikers*, Oxhoofden *Bourgogne Bonne*, Bier in vaten, Echte Eau de Cologne, Extra fijne heeren Camoes Lederen *Handschoenen*, Schoenen, Lederwerk, Waskaarsen en meer andere artikelen.

Paramaribo, den 24 *September* 1859.

[ ] J. P. HAASE Jr.

J. M. SAMSON

heeft per de laatste Schepen ontvangen:

Exquise GRAS BOTER, Stolksche-, Leidsche- en *Limburger Kazen*, Hammen, Saucijsen, Worst, Groote en kleine STOKVISCH, Gebenkt LENGVISCH, Raap, Lijn en Patent OLIE in heele en halve amen en in groote pullen, Zoet Olie in wijnflesschen, BROODSUIKERS, *Specerijen* in soorten, Zoete, bitter en tafel AMANDELEN, *PRUIMEN*, ROZIJNEN KORINTEN Groene en grauwe *Erwten*, Witte en bruine *BOONEN*, Gort, Vermicellie, *Wyn Azijn* in vaten bij 't Gallon en per flesch, *ZUURGOED*, EETWAREN in blik, JENEVER in heele en halve pijpen, Groene en roode kelders VIEUX COGNAC *Keulsche* JENEVER in kruiken, PRINCESSE BIER in oxhoofden, manden heele en halve kruiken. *ROODEWIJN* in halve vaten en bij 't douzijn, Madera wijn, *Seltserwater* in manden heele en halve kruiken, FOCKINGS LIKEUR, STEARINE KAARSEN, *ROOKTABAK*, *SNUIF*, Katoenen en garen *Boekjesstreep*, Zeildoek, Behangsel *Linnen*, Visschers pullen, wijn bier en Jenever *Kurken*, Duitsche Pijpen in soorten, Blik, Koper en *IJzerwaren*, GAREN, LINTEN en AGREMENTEN *Schoenen* in soorten, PARFUMERIEN van PIVER en DE MARSON. *Glaswerk* en *Aardewerk* in soorten, 2 fraaije halve *Tafel Serviesen* en meer andere *Goederen* alles *goed! goed!* en *goedkoop!!!* ( )

Per de laatste gearriveerde schepen ontvangen en bij den ondergeteekende tegen *billijke prijzen* mits à *Contant* verkrijgbaar:

Fijne BOTER, ook bij enkele ℔ a 90 c. Z. M. en Kom Kazen, bijzonder groote Edam. dito, Saucijsjes, Worst, Genever, dubb. en enkelde kelders ook bij tien en meer kannen, witte Brandewijn en Cognac, Broodsuiker, Patent en Raap OLIE, Sperm. Olie, bij een en meer gallons, fijne Genua Olie, Versche Zalm, Makreel en Oesters, Olijven en Zuurgoed, *Overheerlijke ANCHOVIS*, Petits pois, Sardines, Banket en Bitterkoekjes, Vermouth, Absinth ongesn. Bord aux Wijn, Jongens en Meisjes Muisjes.

Beschuit, Kaarsen, Zeep, Bokkings Zwavels, *Worm Mixture* Am. Hammen zoo goed als de Hollandsche, beste Wijn Azijn, Fijne Sigaren, en Long Nines dito à *f* 13 de duizend, fijne Reukzeep, Haarolie en Pomades, Overheerlijke Vijgen in dozen en bij het pond a 90 c.

Paramaribo, den 23 *September* 1859

A. C. Bosmans.

[ ]

Finale Uitverkoop,

van Winkelwaren, Meubelen, Glas en Kristal, Zilver, Goud, Juweelen, Huizen enz. enz.

Op den 25n. October e. k. ten huize van den ondergeteekende.

De *GOEDEREN* zullen immiddels over acht dagen reeds uit de hand verkrijgbaar zijn.

Voorts wordt te Koop Gepresenteerd:

De slavin *Marianna* en hare kinderen *Marius*, *Jacoba* en *Cornelia* [waarbij een geschikte voeteboy] voor *f* 800.

De Huizen zijn op favorabele Condities te koop.

Paramaribo, den 25 *September* 1859.

( ) J. H. C. WOLFF.

L. G. HEILBRON

heeft per de *gearriveerde* Schepen ontvangen.

Versche *Tuinzaden*; Groene Erwten en Capucijnders, Witte en bruine Boonen, Alkmaarder en gepelde Gort, Vermicellie, Maccaronie, Anijszaad, en andere soorten Specerijen, Geurige groene en zwarte *THEE*; Gedroogde *Appelen* en *Peeren*; Gepelde zoete en bittere Amandelen; Pruimedanten; Korinten; Muscadel Rozijnen; Tafelamandelen; *Jujubes Pectorales*; Peperment suiker; Gesuikerde Amandelen; *Chocoladjes*; Uievellen; Banket en Bitter Koekjes; Broodsuiker; *beste* Olijf Olie, Compositie Kaarsen; Onderscheidene soorten *Extra* SIGAREN waarbij Reacurre Jupiter, Aurora; etc. etc. [ ]

W. J. KENSWIL

heeft ontvangen per het schip *Maximiliaan*, kapt. SCHILL en biedt te koop aan:

Nieuwe *Aardappelen*, Boter, Z. M. en Komijne KAZEN, Hammen; Rolpens in zuur; blikjes Ossen en Kalfsgehakt; dito Rollade; dito Ossenhaas; Karbonade; Patrijzen; Sardines; Lamscoteletten; Worteltjes; Peultjes; Doperwten; Aspergies; Tuinboontjes; gestoofde *APPELEN* en *PEEREN*; Appelpenten; stoopen Olijven, Augurken en Gemengd Zuur; Vruchten op Brandewijn en in sap; stoopen gedr. Appelen, Peeren; Pruimedanten; *MACCARONIE*; Broodsuiker, Geurige Zwarte Thee; Haagsche en Tafel Beschuit; Banket en Bitterkoek; Suikerwerk in soorten.

ROODE WIJN in vaten en in kisten, extra *MADERA WIJN* in kisten van 50 à 2 fl.; Bier in vaten en in manden; Azijn in vaten; Ale; Absinthe; Muscaat Wijn; extra Pale Brandewijn in fl. en bij de gallon; Brandewijn in kelders à *f* 7.50, dubb. en groene kelders Genever; Hollandsche en Surinaamsche *LIQUEUR*; JAMAICA RUM in kruiken van FOCKINCK; Bitter, Bessensap; Hollandsche Stroop; Selserswater in 1/1 en 1/2 kruiken; *Kruidenierswaren* en andere artikelen. ( ]

Te bekomen bij
MICHEL JUDA:

PROVISIEN, differente soorten *DRANKEN* waaronder manden ½ kruiken BIER tegen *verminderden prijs*, SIGAREN van *f* 20 tot *f* 80 per mille, Veritable Eau de Cologne, Blikjes SARDINES, *Oesters*, *Kreeften*, BRANDONS WASKAARSEN, 1e. qual. Fijne lakensche PETTEN, Duitsche Pijpen, *Wandelstokken*, Schoolleijen, Schrijfboeken, Garen linten, Koord, Haken en Oogjes, *Lampglazen*, Dito Kousjes en Katoen per El, Sebastopols en Reserve Lonten, FRISEER KAMMEN, enz., enz. ( )

Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen en verkrijgbaar bij
J. W. GERDING:

AARDAPPELEN, BOTER, Z. M. Kom. en Zwits. KAZEN, HAMMEN, Worst, Saucijsjes en Rolpens in Flesschen, Versche Groene Erwten en Alkmaarder Gort in mudsvaten, Groote Rozijnen, Geurige Groene en Zwarte THEE, Banket en Bitterkoekjes, Korinten, Rozijnen, Amandelen, Anijszaad, Diverse Specerijen, Indigo, Zoet Olie, Patent en Lijn dito in amen en pullen, Prima qualiteit Witsoof. Roodewijn in oxh. en per dozijn, Dubb. Princesse BIER in manden, Genever in groene kelders, Brandewijn in vaten en in kelders.

Eene wel geassorteerde partij Dames, Heeren, Jongens, Meisjes en Kinder Schoenen en Laarzen in soorten, Leeren en Gebloemde Marinosse Dames en Heeren PANTOFFELS, *Grondschoenen*; *ZOOL*-Gewast- Verlakt- en Voering *LEDER*, Groen en Rood Marokein dito, Dames Italiaansche Strohoeden, Bruine en Grijze Tuin dito, Bengaalsche Streep, GAREN en LINTEN, Gekl. Zijden en Katoenen Veters en diverse andere Goederen. ( )

Door
L. G. MALMBERG

ontvangen per Plantige *Dordrecht*: Manden 25 ½ 2 kr. Seltzerwater, Broodsuiker, gr. en zw. Thee, heele en halve fl. Banket en Bitterkoekjes. Rookvleesch; Hamjes, Gepekelde TONGEN, Rolpens ROOKSPEK in kw. tonnen en per stuk à Kontant 50 cts. 't pond. Zuurkool, Aardappelen, Lengvisch, Boter en Kaas. Amen en Pullen Patent en Raap *OLIE*.

Staande en Spaanlampen.
Mooije Waterkoelers.
Bier en allerlei soort Glazen.
Glazenruiten in alle soorten.
Fijne SIGAREN etc etc.

In Commissie:

Een partijtje Groene *ERWTEN* bij de 10 pond à Contant *f* 1.25. ( )

Aangebragt

per *Transit* van *Curaçao*: Elégante MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, als: Kleederen Kasten, Ronde, Speel, Zij, Wasch en Toilet TAFELS, *STOMMEKNECHTEN*, LEDIKANTEN, Schoen en Dames Naaikistjes, MATTEN, vaten *PINDA'S*, INDIGO, *extra* SIGAREN.

Voorts:

Rij-Paarden en Steen-Ezels.

Verkrijgbaar bij

( ) *D. C. Monro.*

Verkrijgbaar bij
JULIUS MEYERS:

SATIN LAINE, Zwart LAKEN, FLANEL, Fransche Merinos, Alpaca, Glacé en Castoren HANDSCHOENEN etc.

Aardappelen,
Genever en Brandewijn.

( )

De uitgave der PUBLICATIEN en andere VERORDENINGEN betrekkelijk deze Kolonie vóór het jaar 1816 komen uiterst zeldzaam voor. Velen daarvan echter hebben *nog kracht van wet*, en behooren dus noodzakelijk algemeen bekend te zijn; maar ook die welke niet meer als wet geldig zijn, zullen desniettemin zeer belangrijk geacht moeten worden voor de geschiedenis der kolonie in het algemeen en van het *regt* in het bijzonder.

Om deze redenen is de ondergeteekende voornemens om zoodanige verordeningen *anterieur* aan het Jaar 1816, als hem belangrijk voorkomen, te doen drukken en uittegeven, weshalve hij de vrijheid zal nemen aan de ingezetenen eene lijst van inteekening aan te bieden op volgende voorwaarden:

Ieder stuk zal afzonderlijk worden gedrukt met eene duidelijke letter en op goed papier in gr. 8vo.

De uitgave geschiedt op onbepaalde tijden, zoo echter, dat gedurende den Jaar omstreeks *twintig* vellen druks zullen uitkomen.

Voor ieder vel druks wordt VIJF EN TWINTIG cents berekend; buiten inteekening wordt de prijs met 50 pCt. verhoogd.

De betaling geschiedt bij iedere aflevering.

De inteekening is voor een Jaar, gerekend van den dag waarop de eerste aflevering zal zijn geschied. De Inteekenaars die niet uiterlijk *drie maanden voor de expiratie* van ieder Jaar hunne deelneming zullen hebben opgezegd, zullen gerekend worden te continueeren.

De moeijelijkheid om HH. Plantadie bewoners eene lijst van inteekening te doen bekomen, leidt hem tot de vrijheid hen uit te noodigen hem schriftelijk het verlangen tot inteekening te doen bekomen.

Hij neemt de vrijheid het welslagen dezer onderneming de algemeene welwillendheid en medewerking beleefdelijk in te roepen.

W. E. H. WINKELS.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.